

hedens Tjenere. Det ærede Medlem vil dog neppe nægte, at Præsterne ere Tjenere i den Forstand; at de ere Guds Ords Tjenere, Guds Tjenere; og han vil vel heller ikke benægte, at de tillige ere Menighedens Tjenere og som saadan faa Løn af Menigheden. Derimod har jeg en lille Indvending at gøre mod det Billede, han vilde sætte i Stedet for mit, idet han lignede Menigheden eller Folkekirken — han tænkte maaske baade paa den ene og den anden — ved et Skib. Det er et gammelt Billede og et godt Billede, og det skal jeg ikke sige noget imod, men jeg er imod den Stilling, han vilde give Præsterne i Skibet; dem kaldte han Styrmand, og det vil jeg ikke lade gælde; thi det Skib har en meget bedre Styrer, og havde det ikke det, var det gaaet under for længe siden. Det lød i mine Øren lidt for meget af Papisme. Papisterne have en saadan Styrer af Kirkeskibet, men Papisme er jeg ikke med paa. Den lutherske Tanke — og i den lutherske Folkekirke maa der jo være Tale om Luthers Opfattelse — var, at der er et almindeligt Præstedømme. For saa vidt er jeg enig med det ærede Medlem i, at vi alle skulle tjene; vi ere alle hinandens Tjenere, og den, der tjener bedst, er den, der udretter mest baade menneskeligt og kristeligt.

Forhandlingerne i Dag som i Gaar have fra flere Sider drejet sig, om vi skulle have en Kirkekommission. Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger igen i Dag om denne Tanke, der ogsaa er fremkommen fra de to ærede Medlemmer af Fler-tallet, der have talt i Dag. I de 12—13 Aar, jeg har haft den Ære at være Medlem af dette høje Ting, har jeg gjort den Erfaring, at hver Gang, der kommer ny Krav frem om større Frihed, om større Raaderum baade i folkelig og i kirkelig Henseende, stiller dette høje Tings Flertal sig i Reglen uvillig over for dem. Først naar Kravene ere blevne stærke, ere komne frem Gang efter Gang paa Valgdagen, først da begynder Tinget at tale om, at der maaske kan være noget i dem. Først naar Raabene ere blevne saa høje, at det ikke kan gaa længere, at de lade sig ikke overhøre, først saa tager man fat og ser, om der er noget at gøre. Men det er saa

sikkert, som at 2 og 2 er 4, at det første, man saa fremkommer med i dette høje Ting, er Udtalelser om, at der ikke i Befolkningen er nok Modenhed til, at man kan opfylde Kravet, at der ikke er nok Modenhed til at modtage en større Frihed. Saa holder man det gaaende som hidtil. Det kom mig derfor slet ikke uventet, om end i Formen lidt overraskende, at man i Gaar og i Dag begyndte at tale om Nedsættelsen af en Kommission. Man siger nok, at den kan arbejde hurtigt. Ja, maaske, men det er dog ikke sagt, at den vil gøre det. I mine Øjne er det, som den højtærede Kirkeminister nylig udtalte, saaledes, at man egentlig kører i Ring. Man siger, at vi skulle lave en Kirkeforfatning, men vil dog ikke gøre det, før vi have en saadan; i denne Kirkeforfatning skulle vi have en Organisation til at give Raad, men en Organisation, som paa en Gang skal laves og samtidig gøre Arbejdet, forstaar jeg mig ikke paa. Her er netop i disse Lovforslag gjort en Begyndelse til at faa en Organisation skabt, et Organ, der kan tale og pege paa, hvorledes den bedste Kirkeforfatning skal være, her er altsaa en Begyndelse til Opfyldelse af Grundlovens § 75. Det første er, som den ærede Kirkeminister udtalte, at vi give Kirken en Mund, hvad den ikke for Tiden har som saadan. Den har ingen anden Mund end Rigsdagen, og vil Rigsdagen lukke sin Mund, kan det ikke forhindres. Vil dette høje Ting lukke sin Mund og sige: Vi have ikke Øyne — jeg tror, det er mere sandt at sige: Villie — saa kan det gøre det; men jeg vil ikke være med dertil, ikke give min Stemme dertil. I Øjeblikket sidde vi her som det danske Folks Udtryk ogsaa i kirkelig Henseende. Det har ikke noget andet og ikke noget bedre. Det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) slog i Gaar paa, at han — saaledes lod det til — havde faaet sine Efterretninger ovenfra; han nævnte to Biskopper og flere andre; det var dem, der havde krævet Kommissionen. Jeg har mine Efterretninger fra andre Sider, der kunne være lige saa paalidelige. Jeg agter paa, hvad Folk kræver og taler om, og agter paa de mange Møder, som det ærede Medlem ikke kender noget til. Det ærede Med-